

Eduskunnan talousvaliokunta

Vain sähköpostitse: TaV@eduskunta.fi, teija.miller@eduskunta.fi

ASIA: FINTECH FINLAND RY:N LAUSUNTO EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNNALLE

Viite: HE 167/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Fintech Finland ry (jäljempänä Fintech Finland) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 167/2018 vp) ja lausuu seuraavaa.

1. Pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmä

Esityksessä on ehdotettu pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän toteuttamisvaihtoehtoksi tiedonhakujärjestelmän ja rekisterin yhdistelmää. Fintech Finland kannattaa ehdotettua tiedonkeruujärjestelmän ja rekisterin yhdistelmää.

Fintech-alan toimijoissa on lukuisa määrä yhtiöitä ja paljon myös pienempiä toimijoita, joille sähköisen rajanpinnan edellyttäminen voisi aiheuttaa markkinoille tulon esteitä. Alan toimijoille tietojen toimittaminen pankki- ja maksutilirekisteriin on esitetyistä vaihtoehtoista todennäköisesti useimmiten kustannuksiltaan pienempi kuin tiedonhakujärjestelmän luominen ja ylläpito. Tämän johdosta on hyvä, että esityksessä on huomioitu erilaiset resurssit järjestelmän ylläpidon osalta ja maksulaitoksille, sähkörahayhteisöille ja virtuaalivaluutan tarjoajille esitetään mahdollisuutta tietojen toimittamiseen pankki- ja maksutilirekisteriin. Näin markkinat saadaan toimimaan mahdollisimman joustavasti.

Pankki- ja maksutilirekisterin edullisempien alkukustannusten vastapainona on kuitenkin suurempi manuaalisen työn määrä ja siitä aiheutuvat kustannukset. Esityksessä ehdotetusta poiketen olisikin tärkeää, että luottolaitosten tapaan myös kaikilla maksulaitoksilla, sähkörahayhteisöillä ja virtuaalivaluutan tarjoajilla olisi mahdollisuus ylläpitää tiedonhakujärjestelmää sen sijaan, että heidän tulee nimenomaisesti toimittaa tiedot pankki- ja maksutilirekisteriin. Koska finanssiala on nopeasti kasvava ja alalla toimii hyvin erilaisia, niin pieniä kuin suuria, toimijoita, olisi perusteltua, että kaikilla toimijoilla olisi mahdollisuus valita itse toimintatapa, tiedonhankintajärjestelmä tai rekisteri, sen mukaisesti, mikä on heidän toiminnassaan tehokkainta ja taloudellisesti edullisinta toteuttaa.

2. Virtuaalivaluutan tarjoajat

Fintech Finland suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti virtuaalivaluutan tarjoajia koskevaan sääntelyyn. Sääntely tuo alan nykyisille toimijoille oikeusvarmuutta ja lisää

läpinäkyvyyttä virtuaalivaluuttamarkkinoilla. Samalla se myös selkeyttää vallitsevaa oikeustilaa. Sääntelyllä voidaan myös lisätä asiakkaiden luottamusta suhteellisen uutta toimialaa ja sen toimijoita kohtaan.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/843 rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta eli niin sanotussa viidennessä rahanpesudirektiivissä (jäljempänä direktiivi) edellytetään, että jäsenvaltiot rekisteröivät virtuaalivaluuttojen vaihtopalvelut ja lompakkopalvelun tarjoajat. Direktiivistä poiketen kansallisessa esityksessä ehdotetaan lain soveltamisalan piiriin kuuluvaksi myös virtuaalivaluutan liikkeeseenlaskijat. Esityksessä ehdotetaan, että lakia virtuaalivaluutan tarjoajista sovelletaan virtuaalivaluutan liikkeeseenlaskijaan, virtuaalivaluutan vaihtopalvelun tarjoajaan, virtuaalivaluutan markkinapaikan tarjoajaan ja lompakkopalvelun tarjoajaan.

Direktiivin vaatimusten lisäksi ehdotuksessa ehdotetaan säädettäväksi rekisteröinnin yleisistä edellytyksistä, valvovasta viranomaisesta ja toiminnan harjoittamisesta ilman rekisteröintiä aiheutuvista seuraamuksista. Lisäksi ehdotukseen laiksi virtuaalivaluuttojen tarjoajista sisältyy asiakirjojen säilyttämisestä, asiakasvarojen säilyttämistä, markkinointia ja asiakkaan tuntemista koskevat ehdotukset.

Direktiivissä asetettuja vaatimuksia laajemman kansallisen sääntelyn seurauksena virtuaalivaluutan tarjoajiin kohdistuu Suomessa enemmän sääntelyä kuin muissa EU-maissa. Tämä voi heikentää suomalaisten alan toimijoiden mahdollisuuksia alan kansainvälisillä markkinoilla. Säädettäessä kansallista lisäsääntelyä, tulisi varmistaa, ettei se tarpeettomasti vaikeuta alan toimijoiden sijoittautumista Suomeen.

3. Lopuksi

Fintech Finland pitää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä erittäin tärkeänä ja edellä kuvatulla tavalla kannattaa esityksessä ehdotettua. Ehdotus sisältää kuitenkin merkittävän määrän kansallista lisäsääntelyä. Direktiiviin perustumattomassa kansallisessa sääntelyssä on huomioitava toimialan kansainvälisyys ja varmistettava, ettei kansallinen lisäsääntely heikennä suomalaisten Fintech-alan toimijoiden mahdollisuuksia suhteessa muiden EU-maiden tai EU:n ulkopuolisten maiden kilpailijoihin nähden.

Helsingissä 8. päivänä marraskuuta 2018

FINTECH FINLAND RY

Olli Kiuru
Hallituksen puheenjohtaja

Anu Honkalinna
Hallituksen jäsen